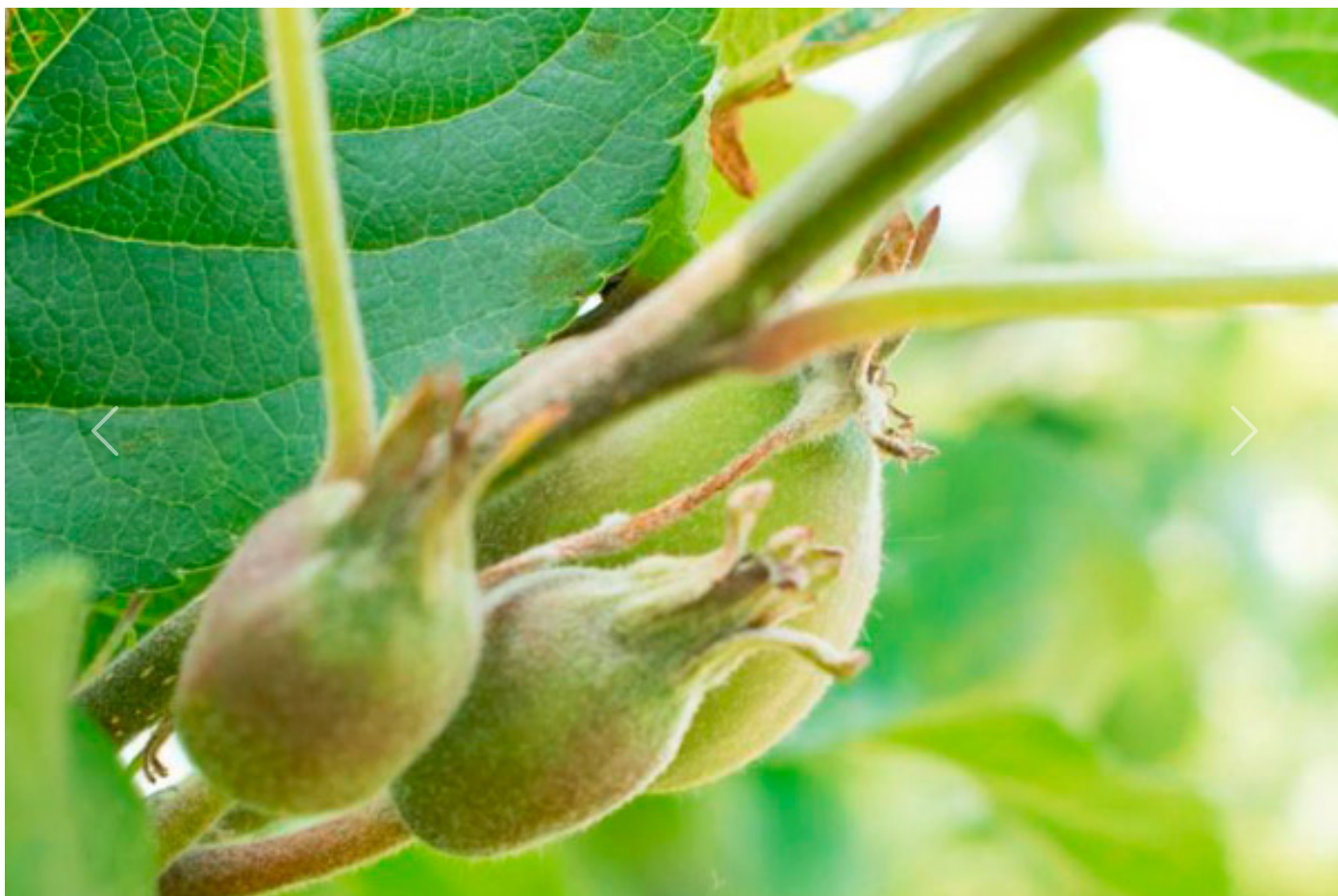

Mayıs Ayında Bahçede Tarımsal Faaliyetler

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.05.2025 *Брой:* 5/2025

Mayıs ayında tarımsal meteorolojik koşullar, sıcaklık ve yağışın ayın iklim normallerine yakın olacağı kararsız hava durumu ile belirlenecektir. Ay boyunca, ilkbahar donlarından etkilenmeyen meyve bahçelerinde meyve tutumunun oluşumu ve büyümesi gerçekleşecektir.

Mayıs ayı ortalama sıcaklığı çoğu bölgede 24-25 °C, Karadeniz kıyısında 20-23 °C ve dağlık bölgelerde ise 5-15 °C arasında değişen normun civarında ve üzerinde olacaktır.

Aylık toplam yağış miktarı ülke genelinde ortalama ve ovalar için 50-70 lt/m², dağlık bölgeler için ise 80-100 lt/m² olan normun civarında ve altında gerçekleşecektir.

Batı ve Orta Bulgaristan üzerinde, iklim normu olan $60-90 \text{ lt/m}^2$ 'ye yakın miktarlar beklenmektedir. Yağış olasılığı, havanın daha sık güneşli ve biraz daha kuru olacağı Doğu Bulgaristan'da oldukça düşüktür. Burada beklenen yağış, iklim normlarının altında – $35-40 \text{ lt/m}^2$ 'ye kadar olacaktır.

Ayın ilk on günlük döneminin sonuna doğru, gündüz değerleri $28-33^\circ\text{C}$ 'ye, bazı yerlerde ise 35°C 'ye kadar ulaşacak ve bu durum meyve bahçelerindeki vejetasyon süreçlerini hızlandıracaktır. Çok sayıda güneşli saat ve öğleden sonraları ağırlıklı olarak dağlık bölgelerde yağış görülecektir.

Ayın ilk on günlük döneminde, önemli miktarda yağış ağırlıklı olarak Batı ve Orta Bulgaristan'da düşecektir. Dolu olasılığı da yüksektir. Gündüz sıcaklıkları $23-25^\circ\text{C}$ arasında, Doğu Bulgaristan üzerinde ise biraz daha düşük – $20-22^\circ\text{C}$ 'ye kadar olacaktır.

İkinci on günlük dönem daha fazla güneşli saat ile başlayacaktır. Sıcaklıklar alışlagelmiş değerlere yakın kalacaktır. Yağış olasılığı Doğu Bulgaristan'da daha düşük olacaktır. Gündüz sıcaklıkları Mayıs için normal değerlere yakın olacak ve $25-29^\circ\text{C}$, Doğu Bulgaristan üzerinde ise $24-25^\circ\text{C}$ arasında değişecektir.

Mayıs ayının ikinci on günlük döneminin sonuna doğru hafif bir düşüş ve daha düşük sıcaklıklar beklenmektedir. Atmosfer yeniden kararsız hale gelecektir. Yağış, dolu ve gök gürültülü sağanak yağış, 2000-2200 m rakımın üzerinde ise kar için de koşullar oluşacaktır.

Dolu zararı durumunda, etkilenen bitkilerin yaralarının daha hızlı iyileşmesini sağlamak ve patojenlerin neden olduğu sekonder enfeksiyon riskini azaltmak için ilk fırsatta bakır içeren fungusitlerle muamele edilmesi tavsiye edilir.

Üçüncü on günlük dönemin ilk günlerinde hava kararsız olacak ve dönem için soğuk kalacaktır. Birçok yerde öğleden sonraları gök gürültülü kısa süreli sağanaklar görülecektir. Dönemin sonuna doğru yağışlar azalacak ve sıcaklıklar yükselecek, bu da meyve bahçelerinde gelişimin hızlanmasına yol açacaktır. Yağışın daha az yerde görüleceği bir kuraklık dönemi de beklenmektedir. Gündüz değerleri 23-24 Mayıs'a kadar $25-27^\circ\text{C}$, ayın sonuna doğru ise $35-37^\circ\text{C}$ arasında değişecektir.

Meyve fidanlıklarında

Fidanlıklarda, aşılı gözlerin uygun gelişimi izlenir. Gerekirse, anaçtan çıkan sürgünlerde yeni tomurcuk alma işlemi yapılır. Kesilme riski olduğunda, ilkbaharda yeniden aşılanan anaçların bağları gevşetilir. Tohum yatakları, ana bitki plantasyonları ve fidanlıklar işlenir. Gerekirse, tohum yataklarındaki bitkiler seyreltilir.

Meyve bahçelerinde

Çiçeklenmenin sonunda, arı kovanları en az 5 km mesafede başka bir yere taşınır.

Vazo şeklinde veya geliştirilmiş vazo şeklinde taçlara sahip yeni dikilmiş şeftali bahçelerinde, şekil budaması yapılır.

Yeni dikilmiş bahçelerde ağaçların uygun şekilde yerleşmesi ve gelişmesi için özen gösterilir – çapalama, tomurcuk alma, gerektiğinde sulama. Genç yoğun plantasyonlardaki ağaçlar tel ızgaraya bağlanır. Kuvvetli iki ve üç yaşındaki dallar, vejetatif güçlerini azaltmak için bükülür ve tellere bağlanır. Genç – 2 ve 3 yaşındaki plantasyonlarda, lider – merkezi dal – üzerindeki meyve tutumunun bir kısmı alınır. Şeftali meyvelerinde seyreltme devam eder.

Meyve dökümünün nihai olarak tamamlanmasından sonra bahçeler sulanır. Yeşil gübre bitkilerinden elde edilen organik kütle sürülür.

Toprak, düzenli sığ işlemlerle bir kültivatör veya tırmık kullanılarak yabancı otlardan arındırılır ve gevşetilir.

Ayın sonunda, meyve veren ağaçlara 15-20 kg/da amonyum nitrat veya aynı miktarda başka bir azotlu gübre ile üst gübreleme yapılır, ardından sığ toprak işlemesi yapılır. Kuraklık durumunda sulama yapılır.

Erkenci kiraz çeşitlerinin hasadı devam eder.

Çilek plantasyonlarında

Soğutulmuş çilek fidelerinin ilkbahar-yaz dikimi devam eder. Dikimden sonra yağmurlama sulama uygulanır.

Nisan ayında dikilen alanlar yabancı otlardan temizlenir. Daha yüksek bölgelerde, ay sonuna kadar çiçek saplarının altına saman serilir.

Hasat devam eder. Meyveler daha uzun mesafelere taşınacaksa biraz daha erken toplanabilir.

Meyve olgunlaşması sırasında kuraklık durumunda, yağmurlama veya yüzey (yerçekimi) sulaması gereklidir.

Ahududu plantasyonlarında

Düzenli toprak işlenmesi yapılır. Bazı çeşitlerin sürgünleri destek yapısına bağlanır ve kalan çeşitler için sıra aralarına eğilmemelerine dikkat edilir. Çiçeklenme döneminde 10 da için iki arı kolonisi sağlanması tavsiye edilir.

Siyah frenk üzümü plantasyonlarında

Köklendirme yataklarının bakımı – işleme ve sulama – devam eder. Zayıf ve fazla dip sürgünleri alınır. Kuraklık durumunda bol sulama yapılır. Siyah frenk üzümü meyvelerinin hasadının organize edilmesi çalışmaları başlar.

Diğer ürünlerin bulunduğu plantasyonlarda

Limon anaçları büyüyen bir tomurcuk ile aşılanır. Trabzon hurması aşılama işlemi devam eder.

Toprak yüzeyi yabancı otlardan arındırılır ve sık toprak işleme ile düzenli olarak gevşetilir. İkinci on günlük döneme kadar sık ve düzenli sulama sağlanır.

Açık alanda *Actinidia chinensis* dikimi devam eder. Dikimden sonra sulama yapılır. Kivi asmaları düzenli olarak yardımcı destek dallarına bağlanır. Gövde destek dalının etrafında bükülmemeli ve üzerindeki yan sürgünler alınmalıdır. 10 da kivi için üç arı kolonisi sağlanır.